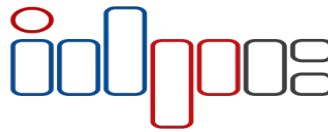

Financuar nga
Bashkimi Evropian

KONVENTA KOMBËTARE PËR INTEGRIMIN EUROPIAN

Tryeza për Kapitullin 23 – Rregullimi i Lobimit në Shqipëri: Forcimi i Transparencës, Sfidat në Zbatim dhe Koordinim dhe Standardet Europiane
22 maj 2026

REKOMANDIME

Kuadri ligjor dhe aktet nënligjore

- Në përkufizimet e ligjit për lobimin aktorë të shoqërisë civile vlerësojnë që koncepti dhe dallimi mes advokimit qytetar dhe lobimit për interesa private/komerciale është i përkufizuar në mënyrë të gjerë që le vend për interpretim dhe kjo sjell paqartësi për aktorët e shoqërisë civile dhe jo-vetëm që janë të përfshirë në fushata dhe veprimtari advokimi si dhe mund të sjellë pasiguri. Për këtë rekomandohet që gjatë hartimit të akteve nënligjore dallimi mes këtyre koncepteve të qartësohet. Pasi në rastin ku shoqëria civile advokon për një çështje që afekton drejtpërdrejt dhe interesin e tyre specifik, a konsiderohet kjo si advokim apo kthehet në lobim për interes privat? Kjo paqartësi mund të krijojë ngarkesa administrative të panevojshme për organizatat e shoqërisë civile dhe të ndikojë në rolin e tyre në proceset demokratike duke i dekurajuar pjesëmarrjen aktive qytetare.
- Sistemi i sanksioneve duhet të jetë proporcional me shkeljet, duke garantuar një zbatim të drejtë dhe të balancuar të ligjit pasi është evidentuar që sanksionet shumë të rënda mund të kenë një efekt negativ në proceset e lobimit dhe advokimit gjithashtu.
- Me punën që vijon për hartimin e akteve nënligjore rekomandohet që ato të jenë në linjë me standardet e Këshillit të Europës, OECD-së dhe praktikave më të mira të Bashkimit Evropian, për të shmangur ato problematika apo sfida që janë hasur nga vendet e tjera europiane në menaxhimin e regjistrimit, përcaktimin e procedurave apo qartësimin e përgjegjësisë të grupeve të prekura dhe institucioneve të lidhura.
- Aktet nënligjore që parashikohen (7 të tilla) duhet të mbajnë në konsideratë që të jenë udhëzime dhe informacione të qarta, të procedurave të regjistrimit, mbi regjistrin dhe funksionimin e tij, dokumentacioni që duhet plotësuar, si dhe detyrimet dhe përgjegjësitë për aktorët e përfshirë.

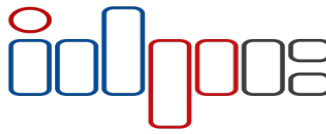
Rritja e kapaciteteve institucionale dhe bashkëpunimit

- Nga eksperiencia e vendeve europiane del në pah që jo të gjitha vendet kanë një regjistër kombëtar për lobimin. Nga ana tjetër mënyra si përkufizohet lobimi dhe lobistët mund të skellë që të ketë një numër shumë të madh aplikimesh dhe lobistësh (rasti i Polonisë) ose një numër shumë të kufizuar (rastii Gjermanisë). Prandaj është me rëndësi që ky përkufizim të jetë sa më i përshtatshëm për situatën në

**Ky Grup Punë për Kapitullin 23 zhvillohet në kuadër të projektit "Ndërtimi i Partneritetit mbi Çështjet Themelore: Fuqizimi i OSHC-ve për procesin e anëtarësimit në BE", me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian – IPA Civil Society Facility 2021, i cili zbatohet nga Lëvizja Europiane në Shqipëri dhe në bashkëpunim me Akademinë e Integrimit Evropian dhe Negociatave (AIEN), Slovak Foreign Policy Association (SFPA) dhe Qendrën për Transparencë dhe Informim të Lirë (CTFI).*

Financuar nga
Bashkimi Evropian

Shqipëri dhe të realizohet një hartëzim parësor për të identifikuar numrin e lobistëve. Kjo është e nevojshme për të përgatitur dhe planifikuar kapacitetet njerëzore dhe urimet financiare për të menaxhuar procesin e regjistrimit dhe më pas të mbikëqyrjes dhe monitorimit.

- Me ligjin për lobimin është hera e parë që në Shqipëri lobimi rregullohet me një ligj. Kjo sjell zhvillime, por edhe sfida të reja sidomos për institucionin përgjegjës konkretisht Komisionerin për të Drejtën për Informim dhe Mbrotjen e të Dhënave Personale pasi prezantohet një përgjegjësi e re për këtë institucion dhe një dimension i ri i punës. Ndërkohë kjo ka sjellë disa problematika që duhet të gjejnë zgjidhje:
 - Duhet të sigurohet që institucioni përgjegjës (Komisioneri) për mbikëqyrjen e regjistrimit të lobimit të funksionojë me pavarësi të plotë institucionale, pa ndikim politik në proceset e monitorimit dhe zbatimit të ligjit.
 - Të sigurohen burime të mjaftueshme njerëzore, financiare dhe teknike për zbatimin efektiv të ligjit, përfshirë krijimin e stafit të dedikuar pranë Komisionerit.
 - Të organizohen trajnime të specializuara për me qëllim zbatimin e saktë dhe të plotë të ligjit për lobimin.
- Ndërveprimi institucionale dhe bashkëpunimi me zyrtarët publikë kërkon që të ndiqen dy procese paralele:
 - Takime informimi dhe ndërgjegjësimi mbi ligjin për lobimin, detyrimet përgjegjësitë që kanë zyrtarët publikë dhe institucionet e tjera të lidhura, duke qartësuar procedurat, proceset dhe afatet.
 - Rritje të komunikimit dhe dialogut me zyrtarët publikë dhe institucionet e lidhura në mënyrë që bashkëpunimi dhe koordinimi të mos sjellë pengesa dhe vonesa në procesit e shqyrtimit, monitorimit apo vlerësimit të lobimit.

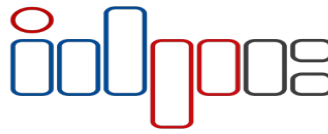
Mbi regjistrin elektronik

- Të garantohet që krijimi dhe funksionimi regjistrimit elektronik publik të lobistëve të jetë i plotë, me të dhëna të qarta dhe të orientueshme, si për përdoruesit ashtu edhe për qytetarët dhe grupet e interesit që duan të informohen.
- Duhet të merret në konsideratë koncepti i “gjurmës së lobimit” në hartimin e këtij regjistri. Kjo gjurmë lobimi lejon ndjekjen e ndikimit në proceset vendimmarrëse, përfshirë aktorët e përfshirë, qëllimin dhe fushën e politikës duke ofruar informacion të nevojshëm për të kuptuar efektet dhe impaktin që lobimi ka në proceset vendimmarrëse.
- Rekomadohet që para se regjistri të jetë funksional të ketë informacion të qarta dhe udhëzime duke ofruar dhe formate (templates) të dokumenteve që duhet plotësuar dhe dërguar nga subjektet e lobimit dhe aktorët që preken nga ky proces.
- Duhet të ketë dhe një informacion të qartë dhe udhëzime konkrete se cilat nga këto dokumente/informacione që do të dërgohen pranë institucionit të Komisionerit do të publikohen dhe

**Ky Grup Pune për Kapitullin 25 zhvillohet në kuadër të projektit “Ndërtimi i Partneritetit mbi Çështjet Themelore: Fuqizimi i OSHC-ve për procesin e anëtarësimit në BE”, me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian – IPA Civil Society Facility 2021, i cili zbatohet nga Lëvizja Europiane në Shqipëri dhe në bashkëpunim me Akademinë e Integrimit Evropian dhe Negociatave (AIEN), Slovak Foreign Policy Association (SFPA) dhe Qendrën për Transparencë dhe Informim të Lirë (CTFI).*

Financuar nga
Bashkimi Evropian

cilat nuk do të jenë publike, duke marrë në konsideratë dhe ligjin për të mbrojtjen e të dhënave personale dhe për të shmangur rrezikun e publikimit të informacioneve sensitive.

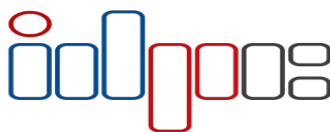
- Me shumë rëndësi është dhe unifikimi dhe kombimin i afatave për dërgimin e materialeve dhe informacionit periodik si nga ana e lobistëve ashtu dhe zyrtarëve publikë, si dhe të ketë një koordinim të informacionit që përgatitet nga të dyja palët. Rekomandohet që afati për zyrtarët të jetë më i gjatë për raportim, pasi afati i vendosur kërkon shpejtësi për zyrtarët publikë për të raportuar dhe kjo mund të çojë në ulje të interesit të tyre për të qenë në kontakt dhe komunikim me lobistët për shkak të barrës administrative që i krijohet nga ky proces.

Përfshirja e aktorëve jo-shtetërorë dhe lobistëve

- Është shumë e rëndësishme që të ketë një fushatë komunikimi me lobistët, aktorët e shoqërisë civile dhe institucioneve dhe zyrtarëve publikë mbi qëllimin e këtij ligji duke theksuar që ligji synon krijimin e një sistemi transparent dhe rritje të integritetit, dhe nuk ka qëllim ndëshkues por synon rritje të transparencës institucionale dhe procesit politikëbërës.
- Është i nevojshëm realizimi i fushatave informuese, ndërgjegjësuere edhe për të qartësuar konceptet të prezantuara rishtazi në ligj si lobim, lobist, përfitues, zyrtar publik, advokim etj. Sidomos për aktorët e shoqërisë civile është shumë e rëndësishme që përkufizimet të qartësojnë aktivitetet që konsiderohen lobim dhe ato që nuk janë lobim.

Financuar nga
Bashkimi Evropian

NATIONAL CONVENTION ON EUROPEAN INTEGRATION

Roundtable on Chapter 23 – Regulating Lobbying in Albania: Strengthening Transparency, Implementation and Coordination Challenges, and European Standards

22 May 2026

RECOMMENDATIONS

Legal Framework and Secondary Legislation

- Civil society actors have noted that the definitions contained in the Law on Lobbying draw a broad distinction between public-interest advocacy and lobbying conducted on behalf of private or commercial interests, leaving room for interpretation and creating uncertainty for civil society organisations and other actors engaged in advocacy campaigns and activities. It is therefore recommended that this distinction be further clarified through the secondary legislation. In particular, questions remain as to whether civil society advocacy on issues that directly affect the organisation's own interests should be considered advocacy or lobbying for a private interest. Such ambiguity may create unnecessary administrative burdens for civil society organisations and discourage active civic participation in democratic processes.
- The system of sanctions should be proportionate to the nature and gravity of violations, ensuring fair and balanced enforcement of the law. Excessively severe sanctions may have unintended negative effects on both lobbying and advocacy activities.
- In drafting the secondary legislation, it is recommended that the provisions be aligned with the standards of the Council of Europe, OECD principles, and European Union best practices. This would help avoid challenges already encountered in other European countries regarding the management of lobbying registers, procedural requirements, and the clarification of responsibilities for both affected stakeholders and competent institutions.
- The seven planned secondary acts should provide clear guidance on registration procedures, the operation of the lobbying register, required documentation, and the obligations and responsibilities of all actors involved.

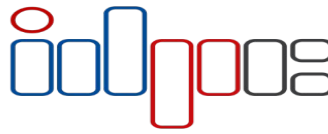
Strengthening Institutional Capacity and Cooperation

- European experience demonstrates that not all countries operate a national lobbying register. At the same time, the way lobbying and lobbyists are defined can significantly affect the number of registrations, resulting in either an excessively broad scope or a very limited number of registered lobbyists. It is therefore important that the Albanian framework adopts definitions appropriate to the national context and conducts an initial mapping exercise to identify the likely number of lobbyists. Such an assessment would support proper planning of the human and financial resources required for registration, oversight, and monitoring.

**Ky Grup Pune për Kapitullin 23 zhvillohet në kuadër të projektit "Ndërtimi i Partneritetit mbi Çështjet Themelore: Fuqizimi i OSHC-ve për procesin e anëtarësimit në BE", me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian – IPA Civil Society Facility 2021, i cili zbatohet nga Lëvizja Europiane në Shqipëri dhe në bashkëpunim me Akademinë e Integrimit Evropian dhe Negociatave (AIEN), Slovak Foreign Policy Association (SFPA) dhe Qendrën për Transparencë dhe Informim të Lirë (CTFI).*

Financuar nga
Bashkimi Evropian

- The Law on Lobbying represents the first attempt to regulate lobbying activities in Albania through dedicated legislation. While this constitutes an important development, it also introduces new challenges, particularly for the Commissioner for the Right to Information and Protection of Personal Data, which assumes new responsibilities under the law. In this regard:
 - The supervisory institution should operate with full institutional independence, free from political influence in monitoring and enforcement processes.
 - Adequate human, financial, and technical resources should be secured to ensure effective implementation of the law, including the establishment of dedicated staff within the Commissioner's office.
 - Specialised training programmes should be organised to support the proper and comprehensive implementation of the Law on Lobbying.
- Effective institutional interaction and cooperation with public officials require parallel efforts:
 - Awareness-raising and information sessions should be organised to inform public officials and relevant institutions about the law, their obligations and responsibilities, as well as applicable procedures, deadlines, and reporting requirements.
 - Communication and dialogue between public officials, institutions, and stakeholders should be strengthened to avoid delays or obstacles in the registration, monitoring, and assessment processes.

Electronic Lobbying Register

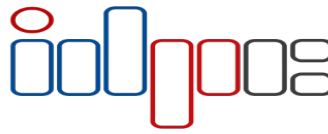
- The establishment and operation of the public electronic lobbying register should ensure completeness, accessibility, and user-friendly information for both stakeholders and the wider public.
- Consideration should be given to incorporating the concept of a “legislative footprint” or “lobbying footprint” within the register. This would allow the tracking of influence on decision-making processes, including information on actors involved, objectives pursued, and policy areas affected, thereby improving transparency and understanding of lobbying activities.
- Before the register becomes fully operational, clear guidance and instructions should be provided, including templates and standard forms for the submission of information and documentation by lobbying entities and other affected actors.
- Clear rules should also specify which documents and information submitted to the Commissioner's office will be publicly available and which will remain confidential, while ensuring compliance with personal data protection legislation and preventing the disclosure of sensitive information.
- Deadlines for periodic reporting by both lobbyists and public officials should be harmonised and coordinated. Consideration should be given to extending reporting deadlines for public officials, as excessively short deadlines may create unnecessary administrative burdens and discourage engagement and communication with lobbyists and stakeholders.

Involvement of Non-State Actors and Lobbyists

**Ky Grup Pune për Kapitullin 25 zhvillohet në kuadër të projektit “Ndërtimi i Partneritetit mbi Çështjet Themelore: Fuqizimi i OSHC-ve për procesin e anëtarësimit në BE”, me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian – IPA Civil Society Facility 2021, i cili zbatohet nga Lëvizja Europiane në Shqipëri dhe në bashkëpunim me Akademinë e Integrimit Evropian dhe Negociatave (AIEN), Slovak Foreign Policy Association (SFPA) dhe Qendrën për Transparencë dhe Informim të Lirë (CTFI).*

Financuar nga
Bashkimi Evropian

- It is essential to conduct a communication campaign targeting lobbyists, civil society organisations, public institutions, and public officials to explain the objectives of the law. The campaign should emphasise that the purpose of the legislation is to increase transparency and integrity in decision-making processes rather than to create a punitive framework.
- Awareness-raising and information campaigns should also be carried out to clarify newly introduced concepts such as lobbying, lobbyist, beneficiary, public official, and advocacy. This is particularly important for civil society organisations, which require clear guidance on which activities fall within the scope of lobbying and which do not.